

สรุปผลการตรวจราชการและนิเทศงาน จังหวัดระยอง เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 2/2565
วันที่ 19 กรกฎาคม 2565 ณ ห้องประชุมประตูทอง อาคารบูรพาทิศ ชั้น H
โรงพยาบาลระยอง จังหวัดระยอง

.....
แพทย์หญิงสุนีย์ เชื้อสุวรรณชัย รองผู้อำนวยการด้านวิชาการ ศูนย์อนามัยที่ 6 กล่าว กรมนามัย
นำเสนอ ประเด็นที่ 4 สุขภาพกลุ่มวัยและสุขภาพจิต และปัญหาสำคัญของพื้นที่ (Area Based: Obesity war)

ประเด็นที่ 4 สุขภาพกลุ่มวัยและสุขภาพจิต

สรุปผลการดำเนินงานตามชี้วัด จังหวัดระยอง สุขภาพเด็ก พบว่า เด็กมี IQ 104.48 ผ่านค่าเป้าหมาย และเพิ่มขึ้นจากปี 2559 สุขภาพวัยทำงาน พบว่า อัตราการเข้าถึงบริการผู้ป่วยโรคซึมเศร้า การคัดกรองโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง และกลุ่มสงสัยป่วยโรคเบาหวานได้รับการตรวจยืนยันวินิจฉัย ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย สุขภาพผู้สูงอายุ พบว่า โรงพยาบาลระดับ M2 ขึ้นไป ยังไม่มีคลินิกผู้สูงอายุ สุขภาพวิถีใหม่ ประชาชนมีพฤติกรรมป้องกันโรคพึงประสงค์ และจำนวนประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมก้าวใจ 5 ล้านบัญชี ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย Obesity war พบว่า ประชากรวัยทำงาน มีค่าดัชนีมวลกายปกติ และมีรอบเอวปกติ ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย

สุขภาพมารดา

ตัวชี้วัดการตายมารดาไทย ในปี 2565 พบอัตราการตายมารดาไทย 39 ต่อการเกิดแสนมีชีพ ข้อมูลการตายมารดา จังหวัดระยอง ปี 2565 พบอัตราการตายมารดาไทย 19.43 ต่อการเกิดแสนมีชีพ และมีมารดาเสียชีวิต 1 ราย สาเหตุจาก Direct cause จากข้อมูลสาเหตุการตายมารดา จังหวัดระยอง ปี 2562 – 2565 พบมารดาเสียชีวิต 12 ราย สาเหตุจาก Direct cause 8 ราย Indirect cause 4 ราย จากการวิเคราะห์ พบว่า หญิงตั้งครรภ์ยังขาดความรู้ เมื่อพบว่าตนเองมีความเสี่ยง ระบบบริการ ยังพบปัญหา การส่งต่อการบริหารเวชภัณฑ์ และคลังเลือด ในภาพของเขตสุขภาพที่ 6 คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข (อคม.) มีการรายงาน Audit chart Standing order ซึ่งเริ่มดำเนินการได้ 1 เดือน มีปริมาณการใช้ ร้อยละ 70 ผลการดำเนินงานสุขภาพด้านแม่ พบว่า การฝากครรภ์คุณภาพ ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย หญิงตั้งครรภ์ได้รับยาเสริมไอโอดีนน้อย ส่งผลให้ พบภาวะซีดในหญิงตั้งครรภ์สูง มีข้อเสนอแนะคือ

1. ให้มีการติดตามการรายงาน Audit chart Standing order ร้อยละ 100
2. ให้มีการจัดสรรยาเสริมไอโอดีน ให้เพียงพอและเข้าถึงได้ง่าย
3. ให้มีการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลถึงความสำคัญของโฟลิก ธาตุเหล็ก ไอโอดีนแก่หญิงวัยเจริญพันธุ์ โดยเฉพาะในโรงเรียนและสถานประกอบการ

สุขภาพเด็ก

ผลการดำเนินงาน ระดับสติปัญญา (IQ) และระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็ก ดำเนินการได้ดี จากการศึกษาวิจัยต่างประเทศ และพื้นที่ พบว่า การเตรียมความพร้อมก่อนตั้งครรภ์ การดูแลครรภ์เสี่ยง เพื่อลดปัญหา คลอดก่อนกำหนดและทารกน้ำหนักตัวน้อย การให้บริการการคลอด ทารกได้รับการคัดกรอง พัฒนาการเด็กและกระตุ้นพัฒนาการเด็ก เด็กเล็ก เน้น กิน กอด เล่น เล่า นอน ฝ้าดูฟัน โดยภาพรวม

โภชนาการ การได้รับยาเสริมไอโอดีน ธาตุเหล็ก และการให้ความรู้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็ก (Value chain) ปี 2562 ศูนย์อนามัยที่ 6 เริ่มมีการผลักดันยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก เป็น PPA เขต ปี 2564 ผลักดัน การตรวจพัฒนาการพบสงสัยล่าช้า เป็น QOF ผลักดันการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ ยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก เป็น PPA เขต ปี 2565 ผลักดันการฝากครรภ์คุณภาพครบ 5 ครั้ง เป็น PPA เขต และ ผลักดัน การใช้ยา Progesterone ในการป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนด ผ่านคณะกรรมการ 5*5 จากการผลักดันยาน้ำเสริมธาตุเสริมเหล็ก ในปี 2562 ทำให้ เด็กอายุ 6 เดือน – 5 ปี ได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จาก ร้อยละ 33.1 เป็น ร้อยละ 81.6 ส่งผลให้เด็กมีภาวะโลหิตจางลดลง ร้อยละ 36.3 เป็น 13.2 จังหวัดระยอง มีภาวะไอโอดีนในปัสสาวะหญิงตั้งครรภ์ ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย และทารกแรกเกิดได้รับการคัดกรองพบภาวะพร่องไอโอดีน ร้อยละ 13.06 ทารกแรกเกิด ได้รับการคัดกรองพบ TSH ผิดปกติ และตรวจซ้ำ 26 ราย ได้รับ ยา 22 วัน จำนวน 1 ราย ซึ่งเด็กควรได้รับภายใน 14 วัน จึงจะไม่เป็นภาวะปัญญาอ่อน

การคลอดในวัยรุ่น เขตสุขภาพที่ 6 สูงสุดเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ จังหวัดระยอง มีอัตราการคลอดในวัยรุ่น เป็นอันดับที่ 2 ของเขตสุขภาพที่ 6 แต่มีแนวโน้มลดลง อย่างไรก็ตาม ยังพบ วัยรุ่นท้องไม่พร้อม ร้อยละ 62.8 ส่งผลให้ทารกคลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักตัวน้อย มีภาวะแทรกซ้อนสูง ความพร้อมในการดูแลบุตรน้อย จากข้อมูล พบว่า มีการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวรน้อย ส่งผลให้มีการตั้งครรภ์ซ้ำสูง

จังหวัดระยอง มีการเปิดโรงเรียน/ สพด. ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ครบทุกแห่ง และยังไม่มีการฉีดวัคซีนใหม่ มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ให้มีการจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กอย่างต่อเนื่องและเฝ้าระวังภาวะโลหิตจางในเด็ก
2. ติดตามการคัดกรองและกระตุ้นพัฒนาการเด็ก
3. ติดตามการดูแลภาวะพร่องไอโอดีนและภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์และเด็ก
4. ติดตามการดำเนินงาน การป้องกันภาวะคลอดก่อนกำหนดด้วยยา Progesterone

สุขภาพผู้สูงอายุ

ขอชื่นชมการดำเนินงานในกลุ่มผู้สูงอายุ สามารถดำเนินการได้ดีมาก มีต้นแบบการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพแบบไร้รอยต่อ ได้แก่ ตำบลท่าประดู่ และตำบลเชิงเนิน แต่ยังพบว่า โรงพยาบาลระดับ M2 ขึ้นไป ยังไม่มีคลินิกผู้สูงอายุ

สุขภาพวิถีใหม่

การประเมินสถานประกอบการผ่านเกณฑ์ ประชาชนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย โดยพบว่า มีการเว้นระยะห่างค่อนข้างน้อย การดำเนินงานก้าวทำใจ ทำได้ดี ในสถานศึกษา

Area Based: Obesity war

ร้อยละของประชากรวัยทำงานอายุ 18 – 59 ปี มีค่าดัชนีมวลกายปกติ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยทำงาน ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย แต่ขอชื่นชมจังหวัดระยอง มีกิจกรรม Healthy Organization ในกลุ่มเจ้าหน้าที่ ทำให้เจ้าหน้าที่ดูแลสุขภาพตนเองมากยิ่งขึ้น มีกิจกรรม 3 อ. และ แอปพลิเคชัน ก้าวทำใจ ในกลุ่มเสี่ยงและป่วยโรค NCD ทุก CUP สำหรับสถานประกอบการ บริษัท SCG มีการใช้แอปพลิเคชัน SCGC เพื่อติดตามการออกกำลังกายของพนักงาน ทำให้พนักงานเป็นโรค NCD ลดลง

ข้อสั่งการ/ ข้อเสนอแนะ

นายแพทย์สุริยะ คูหะรัตน์ สาธารณสุขนิเทศ เขตสุขภาพที่ 6 กล่าว

1. กรณีแม่ตาย จากสาเหตุ Direct อยากให้มีการถอดบทเรียนระหว่าง รพ.จังหวัดและศูนย์ฯ เขต จะทำให้เห็นจุดอ่อนและสร้างให้เป็นระบบ
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ การได้รับไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์ จะทำให้เด็กมี IQ สูง
3. ขอชื่นชมการจัดการการคลอดก่อนกำหนด LBW ควรมีการถอดบทเรียนปัจจัยความสำเร็จ

นายแพทย์ณรงค์ อภิกุลวณิช ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ 6 กล่าว

1. อยากให้กรมอนามัย นำ Health Literacy มาสื่อสารโดยใช้ Key message ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ผ่าน Tiktok
2. การ Implement และขับเคลื่อนเป็นนโยบาย ทำให้เห็นว่า การได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก ทำให้ภาวะโลหิตจางลดน้อยลง ถ้าหากต้องการเปรียบเทียบ อาจทำ Pivot table เพื่อให้เห็นภาพความเชื่อมโยง หรือปัจจัยที่ต่อเนื่องกัน

นางสาวพรวิมล นภาคัย

ผู้จตุรายนงานการประชุม

นางสาวสุริภักดิ์ พรหมมินทร์

ผู้ตรวจรายงานการประชุม